

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Philippi Marcedonis de sua liberorumque infelici conditione pronuntiatio.
Quæ oratiuncula veluti apparatus ad causam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

ratum, erat & patri nonnihil suspectus, quod quacumque in aula regia aduersus populum Romanum dicerentur, refelleret, eorumque causam mauiter amplecteretur, hanc occasionem arripuit Perseus, & ex priuata similitudine in apertum odium tandem erapit: celebrabant fortè iustrum Macedones, cum pro more iuuenes regij suis quisque copijs stipatis concurrerent, ita tamen ve Perseus furore nihil ad iustam praelij speciem praefer ferrum deesset, eo certamine longè superior Demetrius acies apparuit, quod indigne ferens Perseus, fratrem ad conuiuium vocantem respiciendo festo deinde die iactatis de ludicio vtrinque sermonibus speculator ex conuiuio Persei, ad audiendum qua in aula Demetrius iactarentur, missus est, qui à iuuenibus ex triclinio Demetrius egressus, malè mulctatus abscessit: eiuus rei ignarus Demetrius, mox, quin commessatum, inquit, ad fratrem imas, & iram, si qua forti ex certamine residet, nostra hilaritate, lenimus conclamant omnes eundem esse, sed qui exploratore pugnis exceperat, factum dissimulantes, gladios sub veste occultant, quibus se si qua vis esset, defenderent: speculatores in vestibulo aduam Persei stabant, qui exemplo ad dominum ingressi, nuntiant Demetrium venire inter multos gladijs cinctos, hoc metu permotus Perseus, claudit fores, & fratrem aditu excludit. Postero die Perseus insidias sibi à fratre comparatas Philippo patri renunciat. Rex Demetrium ad se vocari, & principem aliquo iubet, quibus miseram, & suam, & liberorum conditionem, hac oratione significat: qua finita Perseus Demetrium parricidij accusat, Demetrius fratris criminationem resellit, sed tandem miser adolescens causa excidit, & fratris dolo, patriusq; nimis credula crudelitate veneno interfectus est, cuius innocentiam, cum postea Perseus agnouisset, dolore consumptus est. & mortuus Thyestes execrationes in Perseum filium eructauit, qua irrita non ceciderunt.

PHILIPPI MACEDONIS
de sua liberorumque infelici conditione pronuntiatio.

Hac oratiuncula est veluti apparatus
ad causam

S Edeo miserrimus pater, iudex inter duos ^{Incepisti} filios, accusatorem parricidij, & reum aut ^{non graui} ^{exemplum} conficti, aut admissi criminis, labem apud meos inuenturus: iam pridem quidem hanc procellam imminere timebam, quum vultus inter vos minimè fraternos cererem, quam voces quasdam exaudirem: sed interdum spes animi subibam desagrare iras vestras, purgari suspiciones posse: etiam hostes armis positus foedus inisse, & priuatas multorum simultates finitas: Subituram vobis aliquando germanitatis memoriam, puerilis quondam simplicitatis, consuerudinisque inter vos, meorum denique praecceptorum, quae vercor, ne vana surdis auribus ceciderunt. Quoties ego audientibus vobis detestatus exempla discordiarum fraternarum, horrendos euentus eorum retuli, quibus se, stirpemque suam, domos, regna funditus euertissent. ^{Lacedaem} ^{regis} ^{mi} Meliora quoque exempla parte altera posui, sociabilem consortionem inter binos Laedamoniorum reges salutarem per multa saecula ipsis, patriæque: eandem ciuitatem, posteaquam mos sibi cuique rapiendi tyrannidem exortus sit, euersam. Iam hos, Eumenum, Attalumque fratres, à quam exiguis rebus, propè, vt puderet regij nominis, mihi, Antiocho, & cuiilibet regum huius aetatis, nulla re magis, quam fraterna vnanimitate regnum aequalle. Ne Romanis quidem exemplis abstinui, quae aut visa, aut audita habebam. T. & L. Quintiorum, qui bellum mecum gesserunt. P. & L. Scipiorum, qui Antiochum deuicerunt, patris, patrique eorum, quorum perpetuam vitam concordiam mors quoque miscuit. Neque vos illorum scelus, similisque sceleri euentus deterrere à recordi discordia potuit: neque horum bona mens, bona fortuna ad libertatem flester: viuo, & spirante me, hereditatem meam ambo, & spe, & cupiditate improba petitis: eo vsque me viuere vultis, donec alterius

alterius vestrum superstes, haud ambiguum regem alterum, mea morte faciam, nec patrem potestis pati, nihil chari, nihil sancti nominis nostris, cuius vice regni vnus insatiabilis amor successit. Agite, conuolante aures paternas: decernite criminibus, mox ferro decreturi, dicite palam, quicquid aut veri potestis, aut comminisci, liber: referatae aures sunt, quae post hac, secretis alterius ab altero criminibus claudentur.

OECONOMIA
orationis.

I. Exordium graue, & plenum commiserationis. Praeuisus antea à patre fratrum morbus, & adhibita remedia, quae propter vim mali parum valuerunt: hinc illa la bryma.

II. Ex vna parte, funesta discordiarum exempla, ex altera fructus concordia propositus: sed nihil contra vim ambitionis potuere. Coniunctionis exempla sumpta à Lacedaemonijs. Quippe Lacedaemone bini Reges diu regnarunt, cum scilicet luxus aberat, & pecunia. Igitur insignis moderatio in Eumene, & Atalo regibus, in Quinctijs, Scipionibus, quorum meminere Valerius, Plutarchus Cicero. Eumen es rex fratribus: perpetuo dicere solebat: si ut rege me utemini, ego vobis ut fratribus vram: sit autem ut fratre, ego vobis ut rege. Sancti Max. serm. 9. de magistratu.

III. Erumpit acerba exulcerati patri interfratrum discordias conquestio.

PERSEI ACCVSATORIS
actio, in Demetrium fratrem,
parricidij reum.

Status duo complectitur, crimen parricidij, & amicitiam cum Romanis. Inuentio argumentorum tota pene est ab adiunctis. Dispositio grauiora expedit initio. Character est valde probabilis, artificiosissima oratio.

Aperienda nimirum nocte ianua fuit, & armati comessatores accipiendi, praebendumque ferro iugulum, quando non creditur,

nisi perpetratum facinus. Eadem petitis insidijs audio, quae latro, atque insidiator. Non nequequam isti vnum Demetrium filium te habere: me subditum, & pellice genitum appellant. Nam si gradum, si charitatem filij apud te haberem: non in me querentem deprehensas insidias, sed in eum qui fecisset, sauires. Nec adeo tibi vilis vita esset nostra, ut nec praeterito periculo meo moueretur, neque futuro, si insidiantibus sit impune. Itaque si mori tacitum oportet, taceamus, precari tantum Deos, ut à me coeptum scelus in me finem habeat, nec per meum latus impetaris.

Sin autem, quod circumuentis in solitudine natu ipsa subijcit, ut hominum, quos nunquam viderint, fidem tamen implorent: mihi quoque ferrum in me strictum cernenti, vocem mittere liceat, per te, patriumque nomen, quod vtri nostrum sanctus sit iam pridem sentis, ita me audias preor, tamquam si voce, & comploratione nocturna excitus, mihi quiritanti interuenisses, Demetrium cum armatis nocte intempesta in vestibulo meo deprehendisses. Quod tum vociferarer in re praesenti pauidus, hoc nunc postero die quor. Frater, non comessantium in vicem iam diu viuimus inter nos, regnare vtrique vis:

huic spei tuae obstat aetas mea, obstat gentium ius, obstat vetustus Macedoniae mos, obstat verò etiam Patris iudicium. Huc transcendere, nisi per meum sanguinem non potes. Omnia moliris, & tentas: adhuc seu cura mea, seu fortuna restitit parricidio tuo, hesternae die in lustratione, & decursu, & simulacro ludibundo pugna, funestum prope praedium fecisti: nec me à morte aliud vindicauit, quam quod me, ac meos vinci passus sum, ab hostili praedio, tamquam fraterno lusu, pertahere me ad coenam voluisti. Credisne, Pater, inter inermes conuiuas me coenaturum fuisse, ad quem armati comessatum venerunt? Credis nihil à gladijs nocte periculi fuisse, quem sudibus te inspectante prope occiderunt? quid hoc noctis, quid ut inimicus ad iratum? quid cum ferro succinctis iuuenibus venis? conuiuam me tibi committere ausus non sum, comessatorem te cum armatis venientem recipiam? Si aperta ianua fuisset, funus meum parares hoc tempore, Pater, quo querentem audis. Nihil ago tamquam accusator criminose, nec dubia argumentis colligendo, ago: quid enim, negat se cum multitudine venisse ad ianua.

Quarimo-
nia grauis.

Ambitio
crudelis.